

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžo/103/2015
Identifikačné číslo spisu: 7014200249
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7014200249.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členiek senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Příbelskej PhD., v právnej veci žalobkyne: JUDr. T. W., W., zastúpená: JUDr. Danica Holováčová, advokátka, so sídlom Poštová 14, Košice, za účasti N. W., bytom W. č. XXXX/X, W., proti žalovanému: Okresný úrad Košice, Odbor výstavby a bytovej politiky, Komenského 52, Košice, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. QU-OVBP2-KL-2013/00161 z 11. decembra 2013, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sp/11/2014-75 z 8. apríla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sp/11/2014-75 z 8. apríla 2015 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť na účet právnej zástupkyne žalobkyne JUDr. Danice Holováčovej, so sídlom Poštová 14, Košice, odmenu za zastupovanie v sume 177,86 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. QU-OVBP2-KL-2013/00161 z 11. decembra 2013, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Obce Košická Bela č. 519/2007-KB/2010/2011/2012-R z 10. februára 2012, ktorým prvostupňový správny orgán dodatočne povolil stavbu - Oporný múr pri rekreačnej chate „IMI“, na parcele č. XXX/X, k.ú. W. V. pre stavebníka N. W., s poukazom na ustanovenie § 88 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 88a ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) a § 46 zák.č. 71/1967 Zb., o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“). O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnej žalobkyni priznal právo na ich náhradu.

Krajský súd po preskúmaní veci v intenciách žalobných dôvodov dospel k záveru, že tak prvostupňový, ako aj druhostupňový správny orgán nedostatočne odôvodnil rozhodnutie k predloženému dôkazu

žalobkyne - statického posudku Ing. L., ako aj k ostatným dôkazom, t.j. absentovali dôvody, ktoré viedli správne orgány k odmietnutiu akceptovania žalobkyňou navrhovaných dôkazov a námietok, ktoré boli prezentované v dôvodoch odvolania.

Žalovanému zároveň vytýkal podstatnú vadu konania, ktorou bolo nedodržanie zásad správneho konania spočívajúce v požiadavke, aby strane, ktorej práva sú dotknuté, bola poskytnutá možnosť vyjadriť sa k všetkým skutočnostiam zisteným v správnom konaní, keď žalovaný považoval za vyčerpávajúci spôsob dokazovania v správnom konaní to, že vzal do úvahy žalobkyňou predložené doklady, avšak k ich neakceptovaniu sa už žalobkyňa nemala možnosť vyjadriť, pričom žiadala aj o svoju osobnú účasť na miestnom zisťovaní 07.02.2012, avšak správny orgán bez ďalšieho nepovažoval jej účasť za podstatnú, keďže nešlo o konanie vo veci samej.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu žalobkyne zamietla a právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Nesúhlasil so závermi krajského súdu, že bol daný dôvod na zrušenie rozhodnutia žalovaného ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, keď poukázal na to, že verejný záujem v konaniach podľa stavebného zákona, teda aj v konaní podľa ustanovenia § 88ods. 1 písm. b/ v spojení s ustanovením § 88a stavebného zákona, vždy chránia dotknuté orgány, ktorých okruh určuje stavebný úrad a to podľa charakteru stavby, ktorá je predmetom konania, pričom vychádzajúc z dikcie § 59 stavebného zákona, ktoré upravuje okruh účastníkov konania v stavebnom konaní vyplýva, že účastník konania chráni svoje subjektívne práva v konaní a nie verejný záujem. Na základe uvedeného mal za to, že žalobkyňa v prvostupňovom konaní o dodatočnom povolení stavby nepreukázala, ako konkrétne budú porušené jej subjektívne práva, viažuce sa na vlastníctvo susednej nehnuteľnosti, dodatočným povolením stavby, ktorá bola predmetom konania a námietky a pripomienky vznesené žalobkyňou podľa žalovaného sa obsahovo týkali len ochrany verejného záujmu.

Ďalej uviedol, že zamietnutie námietok žalobkyne bolo riadne a kvalifikovane odôvodnené v prvostupňovom rozhodnutí a správny orgán vysvetlil aj tú skutočnosť, ako sa vysporiadal so stanoviskami a posúdeniami predloženými žalobkyňou vrátane predloženého stanoviska STAVTIK, s.r.o. a vyjadrenia Ing. I. L..

Nestotožnil sa s názorom krajského súdu, že by bolo žalobkyňi odopreté, aby chránila svoje záujmy a uplatňovala svoje procesné práva, čoho dôkazom bol podľa žalovaného celý postup stavebného úradu, ktorý vyplýva z obsahu prvostupňového spisového materiálu. Skutočnosť, že prvostupňový stavebný úrad neakceptoval žiadosť žalobkyne, doručenú v deň ústneho pojednávania dňa 07.02.2012 o preloženie termínu ústneho pojednávania, nemalo podľa žalovaného žiadny vplyv na meritum veci, keďže žiadne nové skutočnosti na tomto pojednávaní nenastali a okrem toho dodal, že účasť na ústnom pojednávaní nie je povinnosťou, ale možnosťou.

Žalovaný považoval obsahovú časť odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku za nedostatočne presvedčivú a vzhľadom na vyššie uvedené sa s dôvodom pre zrušenie rozhodnutia, ktorým bola jeho nepreskúmateľnosť, nemohol stotožniť.

Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadala rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny stotožniac sa s jeho závermi v plnom rozsahu.

Právnu argumentáciu žalovaného považovala za tendenčnú a účelovú. Zastávala názor, že žalovaný zasiahol do jej práva na zrozumiteľné a vyčerpávajúce odôvodnenie svojho rozhodnutia, v dôsledku čoho je napadnuté rozhodnutie administratívnej povahy nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia a teda protizákonné, čo konajúci súd správne vyhodnotil a jeho zrušením aj napravil. Rovnako žalovaný nezohľadnil v administratívnom konaní ani výsledky statického posudku vypracovaného obchodnou spoločnosťou BESTIN, spol. s r.o. z decembra 2011, ako aj posudok Ing. S., čím zasiahol do možnosti žalobkyne ochraňovať a brániť svoje práva.

Nakoľko odvolacie konanie bolo začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok, v súlade s ustanovením § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku postupoval Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa doterajších predpisov (Občiansky súdny poriadok) a ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania (§ 246c ods.1 prvá veta OSP a § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech.

Predmetom preskúmania v prejednávanej veci je rozhodnutie žalovaného č. OÚ-OVBP2-KE-2013/00161 z 11.12.2013, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Obce Košická Bela č. 519/2007-KB/2010/2011/2012-R z 10.2.2012, ktorým prvostupňový správny orgán dodatočne povolil stavbu - Oporný múr pri rekreačnej chate „IMI“, na parcele č. XXX/X, k.ú. W. V. pre stavebníka N. W., s poukazom na ustanovenie § 88 ods. 1 písm. b/, v spojení s § 88a ods. 4 stavebného zákona a § 46 Správneho poriadku.

Najvyšší súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa a konanie im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy OSP je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu, súd teda skúma procesné pochybenie správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej veci sa sám v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné najmä kvôli prameňu z ktorého pochádzajú, alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú vec relevantný právny predpis.

Predmetom tohto konania je postavenie oporného múru na pozemku č. XXX/X k.ú. W. V. a ktorý je v susedstve pozemku žalobkyne.

Podľa ustanovenia § 139b ods. 1 písm. d/ stavebného zákona jednoduchou stavbou je oporný múr.

Účelom konania o dodatočnom povolení stavby je následné zhojenie závažnej chyby zo stany stavebníka,

vedomé ignorovanie zákona, pod podmienkou preukázania skutočnosti, že ďalšia existencia nepovolenej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami. Dôkazné bremeno je na vlastníčkovi stavby, keďže sa dopustil porušenia zákona.

Podľa § 88a ods. 1, 4, 7 stavebného zákona ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi. Ak bola stavba začatá bez právoplatného stavebného povolenia, ktoré už bolo vydané, stavebný úrad posúdi súlad stavby s verejnými záujmami na základe záväzných stanovísk podľa § 140 a podkladov predložených v stavebnom konaní.

V rozhodnutí o dodatočnom povolení stavby stavebný úrad dodatočne povolí už vykonané stavebné práce a určí podmienky na dokončenie stavby alebo nariadi úpravy už realizovanej stavby v stavebnom konaní.

Na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 58 až 66.

Z pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že Obec Košická Belá, ako vecne a miestne príslušný stavebný úrad, na základe podnetu zo 06.11.2007 a výsledkov miestneho šetrenia rozhodnutím č. 463/1/2007-KB/MÍ z 03.12.2007 zastavil vykonanie všetkých stavebných prác na stavbe oporných múrov na pozemku parc.č. XXX, XXX/X a XXX/X v katastrálnom území W. V. pre stavebníka N. W. bytom A., uskutočňovanej bez stavebného povolenia.

Rozhodnutím č.j. 519/2007-KB zo 06.12.2007 bol stavebník vyzvaný, aby v stanovenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejným záujmom a správne konanie bolo prerušené.

Výsledkom konania o dodatočnom povolení stavby bolo rozhodnutie obce Košická Belá č. 519/2007-KB/2010-R2.2 zo 14.10.2010, ktoré bolo na základe odvolania žalobkyne rozhodnutím Krajského stavebného úradu v Košiciach č. 2011/00344 zo 14.03.2011 zrušené a vec vrátená na nové konanie a rozhodnutie.

Viazaný právnym názorom Krajského stavebného úradu v Košiciach stavebný úrad rozhodnutím č. 519/2007-KB/2010/2011-R2.2-prer. z 08.04.2011 vyzval stavebníka, aby v stanovenej lehote odstránil nedostatky podanej žiadosti o dodatočné povolenie stavby a dokumentáciu stavby doplnil ju o náležitosti podľa § 8 a 9 vyhlášky č. 453/2000 Zz. o podrobnejšej úprave niektorých ustanovení stavebného zákona. Listom č. 519/2007-KB/2010/2011/-dož.2 z 08.04.2011 stavebný úrad vyzval žalobkyňu, aby v stanovenej lehote predložila doklady, ktorými potvrdí svoje pripomienky a námietky uplatnené v konaní voči statickému posudku, inžinierskogeologickému posudku a hydrogeologickému posudku predložených stavebníkom.

Po doplnení dokladov stavebníkom a zároveň uplynutí lehoty stanovenej žalobkyňi na predloženie dokladov, stavebný úrad listom č. 519/2007-KB/2010/2011/-ozn. z 08.08.2011 oznámil účastníkom konania, dotknutým orgánom, projektantom dokumentácie skutkového stavu, osobe vykonávajúcej odborný dozor nad uskutočnením stavby a spracovateľom odborných posudkov týkajúcich sa dodatočne povoľovanej stavby začatie konania o dodatočnom povolení horeuvedenej stavby spojeného s miestnym šetrením na deň 26.08.2011. Stavebný úrad stanovil okruh účastníkov konania v súlade s ustanoveniami § 78 a 97 stavebného zákona. Postavenie účastníkov konania priznal aj vlastníkom susedných pozemkov, ktorí si v konaní uplatňovali ochranu svojich práv a právom chránených záujmov. Na ústnom konaní spojenom s miestnym šetrením žalobkyňa vzniesla o.i. námietky smerujúce voči záväzným stanoviskám Obvodného lesného úradu Košice, č.j. 2011/00276-HOR z 18.07.2011 a č.j. 2011/00276 z 26.07.2011, Obvodného úradu životného prostredia Košice -okolie č.j. 2011/01425 z 30.06.2011 a Obvodného pozemkového úradu Košice - okolie č.j. 2011/01031 zo 06.06.2011. Konajúc v súlade s ustanovením § 140b ods. 5 stavebného zákona vyzval dotknuté orgány, aby sa k obsahu

vznesených námietok vyjadrili následne vyzval ich nadriadené orgány, aby napadnuté záväzne stanoviska zmenili alebo potvrdili. Stavebný úrad výzvou č. 519/2007-KB/2010/2011-R2.2-prer.5 zo dňa 28.10.2011 opätovne vyzval žalobkyňu, aby v lehote do 60 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podložila dôkazmi svoje tvrdenia a námietky uplatnené v rámci konania, pričom rozsah a druh dokladov bol konkretizovaný ako doklady - odborné posúdenia, ktoré podporia jej námietky uplatnené v konaní a jednoznačne a porovnateľným spôsobom k existujúcim podkladom preukážu iné výsledky a závery než tie, ktoré boli stavebníkom prostredníctvom oprávnených osôb preukázané v konaní. Jednalo sa o napadnuté posúdenia - statický posudok, hydrogeologický a inžinierskogeologický posudok. Na výzvu stavebného úradu účastníčka konania požadované doklady v stanovenej lehote nepredložila. Listom č.519/2007-KB/2010/2011/2012-ozn.1 zo 16.01.2012, konajúc v zmysle ustanovenia § 29 ods. 4 Správneho poriadku, stavebný úrad oznámil konanie o dodatočnom povolení horeuvedenej stavby spojeného s ústnym konaním a miestnym šetrením na deň 07.02.2012. K ústnemu konaniu bol doručený list žalobkyne, v ktorom okrem ospravedlnenia svojej neúčasti, vzniesla námietky voči dodatočnému povoleniu z dôvodov v ňom uvedených. Súčasťou listu bolo Statické stanovisko Ing. Y. S. z marca 2011 a Statický posudok - vyjadrenie statika ku skutkovému stavu na základe vizuálnej obhliadky spracovaného Ing. I. L. v 12/2011.

Najvyšší súd z pripojených súdneho a administratívneho spisu mal za preukázané, že podstatnou námietkou v rámci správnom, ako aj súdnom konaní, ktorú krajský súd považoval za odôvodňujúcu zrušenie rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím podľa § 250j ods. 2 písm. d) OSP, ktorú žalobkyňa namietala je, že prvostupňový správny a aj žalovaný v napadnutom rozhodnutí pri zisťovaní skutkového stavu neodstránili rozpor medzi statickým posudkom spracovaným Ing. U., ktorý bol predložený stavebníkom N. W. a žalobkyňou predloženými dokladmi, na ktoré správne orgány neprihliadali.

Z administratívneho spisu ďalej vyplýva, že v námietkach uplatnených v konaní žalobkyňa poukázala na predložený statický posudok Ing. Y. U., konkrétne namietala, že nebolo prevedené posúdenie statických pomerov pozemkov zastavaných predovšetkým múrom z hľadiska ich podmákania v dôsledku vývodu drenážnych rúr a preťaženie navezeného svahu, ktorý v tejto forme vznikol pri zemných prácach stavebníka v súvislosti s vykopáním základov pre chatu. Požadovala doplniť statický posudok o posúdenie hydrogeologických pomerov vplyvu stavieb na podklad.

Na výzvu stavebného úradu žalobkyňa predložila statické stanovisko spracovateľa STAVTIK s.r.o. Košice Ing. Y. S., autorizovaného stavebného inžiniera pre statiku stavieb spracované ako „stanovisko k dokumentácii predloženej pre stavebné povolenie“, spracované na základe žiadosti účastníčky konania pre stavbu Oporné múry pri rekreačnej chate „IMI“ a vyjadrenie statika ku skutkovému stavu na základe vizuálnej obhliadky spracovaný Ing. I. L. autorizovaným stavebným inžinierom pre statiku stavieb. K druhu a obsahu uvedených dokladov stavebný úrad uviedol, že stavebný zákon ani jeho vykonávacia vyhláška č. 453/2000 Z.z nepozná pojem „statické stanovisko“ a „vyjadrenie statika“. Relevantnou súčasťou dokumentácie, resp. relevantným podkladom pre posudzovanie stavby a vyhodnotenie námietok je statický posudok, ktorého účel a rozsah definuje § 9 ods. f/ citovanej vyhlášky, t.j. statický posudok preukazujúci mechanickú odolnosť a stabilitu nosných konštrukcií.

Pri rozhodovaní preto stavebný úrad vychádzal zo statického posudku Ing. Y. U., ktorého závery sú v súlade s § 9 ods. f/ vyhlášky č.453/2000 Z.z., t.j. posudzujú mechanickú odolnosť a stabilitu nosných konštrukcií. Statické stanovisko Ing. Y. S. spracované ako „stanovisko k dokumentácii predloženej pre stavebné povolenie“ pre stavbu Oporných múrov pri rekreačnej chate „IMI“ a vyjadrenie statika ku skutkovému stavu na základe vizuálnej obhliadky spracovaný Ing. I. L. nie sú podľa názoru žalovaného statickými posudkami podľa citovanej vyhlášky, ktoré by jednoznačne a porovnateľným spôsobom preukázali iné výsledky než boli stanovené v statickom posudku a statických výpočtoch, ktorý v konaní predložil stavebník. Pri rozhodovaní preto k predloženým podkladom neprihliadal.

V zmysle § 140 stavebného zákona ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

Správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu. Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely (§ 3 ods. 1, 2, 4 správneho poriadku).

Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán (§ 32 ods. 1, 2 správneho poriadku).

Podľa § 34 Správneho poriadku na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci, a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi (ods. 1), dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka (ods. 2), účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe (ods. 3), vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu (ods. 4), správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (ods. 5), skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z úradnej činnosti netreba dokazovať (ods. 6).

Podľa § 36 Správneho poriadku, ak je pre odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok, správny orgán ustanoví znalca. Proti rozhodnutiu o ustanovení znalca sa možno odvolať.

Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Najvyšší súd zohľadňujúc relevantnú právnu úpravu, podľa ktorej Správny poriadok zveruje správne orgánu zákonné oprávnenie voľne hodnotiť dôkazy v rozsahu vyššie citovanom, avšak uvádza, že toto oprávnenie je zároveň limitované jeho povinnosťou uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia jednak skutočnosti, ktoré tvorili podklad rozhodnutia (nestačí však len uviesť aké dôkazy boli vykonané), a jednak musí uviesť aj podrobné hodnotenie jednotlivých dôkazov, t.j. správny orgán musí zdôvodniť, ktoré skutočnosti mal dokazovaním jednoznačne preukázané, resp. do akej miery bola určitá skutočnosť preukázaná. Stotožniac sa so závermi krajského súdu považoval najvyšší súd za potrebné upriamiť pozornosť na ustanovenie 34 ods. 1 a 2 Správneho poriadku, ktoré exemplifikatívnym výpočtom uvádza dôkazné prostriedky, ktoré majú správne orgánu slúžiť na zistenie skutočného stavu veci. Z rozhodnutí správnych orgánov, ako aj vyjadrení v rámci súdneho konania vyplýva, že konajúce správne orgány dôkazné prostriedky predložené žalobkyňou v rámci správneho konania odmietli a neprihliadali na ne, nakoľko na základe ich vyhodnotenia nespádali pod ustanovením § 9 ods. f/ vyhlášky č. 453/2000 Z.z., ktorá v ustanovení § 9 ods. f/ ustanovuje, že projektová dokumentácia stavby (projekt stavby), ktorá sa predkladá k stavebnému konaniu, obsahuje podľa druhu a účelu stavby najmä statické posúdenie stavby, ktoré preukazuje mechanickú odolnosť a stabilitu nosnej konštrukcie. Uvedený postup je v rozpore so zásadami správneho konania. Nevyhodnotením obsahu podaní žalobkyne tak správny orgán znemožnil účastníkovi konania vystupovať aktívne správne konaní a účinne hájiť svoje práva prostriedkami na to zákonom danými. Správny orgán bol povinný sa vysporiadať s jednotlivými podaniami žalobkyne v takom rozsahu, či neobsahujú skutočnosti objasňujúce skutkový stav veci.

Postup, ktorým vyhodnotil formu dôkazného prostriedku bez náležitého posúdenia skutočností v ňom uvedených, t.j. a priori odmietol uvedené statické posúdenia, nie je v súlade so zásadami vykonávania dokazovania podľa § 34 a nasl. správneho poriadku.

S poukazom na vyššie uvedené vzhliadol najvyšší súd výhradu žalovaného správneho orgánu smerujúcu proti napadnutému rozsudku krajského súdu za nedôvodnú.

K ďalšej námietke žalovaného, ktorou poukazoval na to, že z účasti v zmysle § 59 stavebného zákona vyplýva pre žalobkyňu ako účastníčku stavebného konania podľa ustanovenia § 59 ods. 1 písm. b/ stavebného zákona obrana jej subjektívnych práv vyplývajúcich z vlastníctva susediacej nehnuteľnosti, čo podľa žalovaného v správnom konaní žalobkyňa nepreukázala, najvyšší súd uvádza, že nepopiera záver žalovaného, podľa ktorého rozsah práv, ktoré môže účastník konania v stavebnom konaní namietať vyplýva z charakteru účasti. Je potrebné však dodať, že pokiaľ žalobkyňa namietala závadnosť stavby, ktorá môže ohroziť susedný pozemok v jej vlastníctve, t.j. nehnuteľnosť v susedstve povoľovanej stavby, ohrozenie subjektívnych práv je v danom prípade nepopierateľné, preto bolo nutné aj túto odvolaciu námietku žalovaného zamietnuť.

K odvolacej námietke žalovaného, ktorou nesúhlasil s názorom krajského súdu, ktorý založil ďalšiu vadu spôsobujúcu nezákonnosť rozhodnutí správnych orgánov na neakceptovaní žiadosti žalobkyne o preloženie termínu ústneho pojednávania z dôvodu jej ospravedlnenej neprítomnosti, najvyšší súd upriamuje pozornosť na koncentračnú zásadu v stavebnom konaní a jej vplyv na súdny prieskum rozhodnutia.

Podľa § 21 Správneho poriadku správne konanie je spravidla ovládané zásadou písomnosti a neverejnosti. Ústne konanie sa preto vo všeobecnosti, na rozdiel od súdneho konania, nevyžaduje, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Správny poriadok rozlišuje jednak obligatórne ústne pojednávanie, ktoré správny orgán nariaďuje vtedy, ak tak ustanovujú osobitné predpisy (v danej veci ide o prípad upravený v § 61 stavebný zákon citovaný vyššie) a jednak fakultatívne ústne pojednávanie, ktoré správny orgán nariaďuje iba vtedy, ak to vyžaduje povaha veci. Cieľom ústneho pojednávania je predovšetkým zistiť skutočný stav veci, a pokiaľ možno odstrániť rozpory medzi účastníkmi. Na ústnom konaní možno vykonať aj niektoré dôkazy (miestne zisťovanie). Ak ide o riešenie otázok súvisiacich s nehnuteľnosťami, ústnemu konaniu spravidla predchádza možnosť oboznámiť sa s príslušnými technickými podkladmi. Účastníkom konania správny orgán v súlade so zásadou súčinnosti musí vždy dať možnosť vyjadriť sa k postupu správneho orgánu, k vykonaným dôkazom, prípadne k ďalším skutočnostiam a uplatniť svoje návrhy alebo námietky.

Zákonodarca v právnej norme § 61 ods. 1 stavebného zákona ustanovuje právo účastníkom stavebného konania predložiť svoje námietky, avšak najneskoršie pri ústnom pojednávaní, inak sa na ne neprihliadne.

Posúdenie nutnosti účasti na ústnom pojednávaní stavebného úradu patrí do pôsobnosti stavebného úradu, t.j. ide o správne uváženie, kedy súd v rámci prieskumu skúma len to, či správny orgán nevybočil zo zákonných medzí správneho uváženia. To znamená vychádzajúc z individuálnych okolností prípadu, pokiaľ je skutkový stav veci náležite zistený a osobná účasť jednotlivých účastníkov konania nie je nevyhnutná, nie je možné ju považovať za vadu konania majúcu za následok nezákonnosť postupu stavebného úradu podmieňujúceho nezákonnosť rozhodnutia.

V preskúvanom prípade ako to vyplýva z obsahu administratívneho spisu predložila žalobkyňa spolu s listom, v ktorom okrem ospravedlnenia svojej neúčasti, vznesla námietky voči dodatočnému povoleniu z dôvodov v ňom uvedených a súčasťou listu bolo tiež Statické stanovisko Ing. Y. S. z marca 2011 a Statický posudok - vyjadrenie statika ku skutkovému stavu na základe vizuálnej obhliadky spracovaného Ing. I. L. v 12/2011, bolo povinnosťou správneho orgánu sa s uvedenými dokladmi žalobkyne vysporiadať a umožniť jej sa k týmto zisteniam vyjadriť. Na základe uvedeného aj najvyšší súd v zhode so závermi krajského súdu konštatoval porušenie práv účastníka správneho konania a nedodržanie zásad správneho konania v zmysle § 3 ods. 2 Správneho poriadku, keď správny orgán neumožnil, žalobkyňu,

aby mohla svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy.

Žalovaný správny orgán vo svojom odvolaní vytýkal ďalej prvostupňovému súdu nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku. Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

V súvislosti s námietkou žalovaného správneho orgánu, ktorou vytýkal krajskému súdu, že nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, najvyšší súd pri posúdení jej relevantnosti poukazuje na rozhodnutie ústavného súdu IV. ÚS 115/03, v ktorom ústavný súd konštatuje nasledovné: „Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (§ 211 OSP). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.“ Z uvedeného teda jasne vyplýva, že námietka žalovaného neobstojí, keďže samotné správne konanie bolo prvotne postihnuté vadou, ktorá mala za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu. Preto krajský súd nepochybil, keď dal odpoveď len na tie otázky, ktoré majú pre vec kľúčový význam.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd rozhodol vecne správne, keď napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu podľa § 250j ods. 2 písm. d/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a preto najvyšší súd podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 219 OSP napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP, § 224 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 177,86 € za trovy právneho zastúpenia. Náhradu trov právneho zastúpenia odvolací súd priznal za 1 úkon právnej služby vykonaný v roku 2015, konkrétne priznal odmenu za vyjadrenie k odvolaniu z 28.05.2015 1x 139,83 € (základná sadzba tarifnej odmeny vo výške 1/6 z výpočtového základu vo veciach zastupovania v konaniach podľa piatej časti OSP podľa § 11 ods. 4 vety prvej v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom k vykonaniu jednotlivých úkonov, ďalej len „Vyhláška“) + 1x režijný paušál 8,39 € (náhrada vo výške 1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 Vyhlášky) + 20% DPH.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.